

pravi, skrbele so za to, da se posestnikom na njihovih zemljiščih, katera ležijo neposredno ob kaki reki ali pa vsaj njeni bližini, od tiste vsled izstopa in po njem povzročene povodnji ne dela škode. Pri nas pa se, kakor je videti, merodajni krogi za taka dela presneto malo pobrigajo. Navadno ostane vse le pri komisijskih ogledih, ki se vršijo tu in tam šele v nekaterih tednih po povodnji ali po toči. In tako stoji tudi z reguliranjem Pesnice.

Pred nekolikimi letmi so se zares že sprožile nekake „misli“, ki to važno vprašanje zadevajo, a zaspalo je zopet vso „tozadevno gibanje“, kakor se to že navadno godi s gospodarstvenimi vprašanji. Začelo se je že „celo“ delati. Uravnal se je mali del Pesnične struge od Spodnje sv. Kunigunde blizu do državne ceste. Delo se je tako izvrstno izvršilo, da so dotične varstvene naprave kljubovale vsem poznejšim povodnjim. Tudi poslednji naliv ob letošnjih Binkoštih teh zgradb ni poškodoval. Ko bi bila vsa Pesnica tako uravnana, tedaj bi Pesničanje gotovo ne trpelo tolike škode, kakoršno so jim zadnje povodnji povzročile.

Že trideset let sem preplavi Pesnica skoraj redno vsako leto bližnje travnike in njive. Neko leto se zgodi to celo večkrat. To je napeljalo nekatere moške na „višjem mestu“ na misel, da bi bilo vendar dobro Pesnici strugo uravnati ter obmejne kmete vsakoletne nime obvarovati. Toda razun omenjenega poskusa v gornjem toku v približni dolžini dveh kilometrov in ravno takega v spodnjem toku pri Mošgancih je ostalo vse pri starem.

Kraji, ki ležijo ob Pesnici, so večinoma revni, čemur so poglavitni vzrok povodnji, katere Pesnica skozi vsaj izstop povzroči. Da bi se tem nadlogam v rokom prišlo, obljubili so dežela, okraji, občine kakor tudi posamezni obmejni posestniki podpore za nameravana primerna dela, ki bi v obrambo povodnji služile. Toda glavni faktor — država — ostala je nasproti temu perečemu vprašanju dosedaj „hladna do srca“. Razun ničevnih obljub in nekaterih brezvspešnih načrtov se doslej od nje še ničesar ni doseglo.

Tok pesnice od državne ceste pa do njenega izliva v Dravo meri okoli 68 kilometrov ali dve tisoč milj. Ako izstopi Pesnica, tedaj izstopijo tudi njene postranske rečice in potoki, ker nimajo dovoljnega odtoka. Teh pa je precejšno število. Ako vzamemo, da je okolica, ki je povodnjim podvržena, samo pol milje široka, tedaj naša triditev nikakor ni pretirana, da Pesnica ob vsaki povodnji preplavi njiv in travnikov, ki skupno merijo tri štirjaške milje ali 30 tisoč oralov (joh); ena štirjaška milja namreč obsega 10 tisoč oralov. Na enem oralu travnika se pridela navadno okoli 20 meterskih stotov (centov) sena in ako zaračunimo stot le z 1 goldinarjem, tedaj znaša cena vsega sena, ki se ob času povodnij uniči, 600 tisoč goldinarjev ali eden milijon dvestotisoč kron, kar je že prav lep kup denarja. Ako še pa k temu prištejemo ono svoto, katero stane posestnike snaženje preplavljenih in s kamenjem zasutih travnikov, in sicer zaračunimo za to delo pri

oralu le z 1 goldinarjem, kar zopet posebič znaša najmanje 30 tisoč goldinarjev, tedaj razvidimo, da Pesnica pri eni sami povodnji napravi škode za blizo milijon goldinarjev.

Te številke jasno govorijo, pa za po povodnjih prizadete posestnike tudi nekaj pomenijo. Kmet je steber vsake države. On odraja največ davka v denarju, kakor tudi v krvi. Zato pa bi naj tudi država po vsej svoji zmožnosti zanj skrbela kjer in kolikor je treba, da ne bode kmečki stan prepuščen propadu in poginu, kajti to bi pomenilo ob enem tudi propad dotične brezbrizne države. Opo rekati bi se sicer znalo od ene ali druge strani, da se tukaj pač ne gre za Bog ve kakoršen znaten ali imeniten kraj; kdo se bo vendar brigal za vsak kot?! No, mi tistemu odgovorjamo: Kdor v malem ni zvest, temu se ne zaupa veliko v pest. Gospodar, ki ne obrača svojih oči na vse strani ter nima skrbi za vso svojo last, je slab hišni oče, kateremu se zna prej ali slej zgoditi na enem ali drugem koncu kaka pokvara ali celo nesreča, katero bi pravočasno z malim trudom lahko preprečil ali zabranil.

Poslanci, ki si znajo tako izvrstno samohvalo spevati ob različnih priložnostih, zdaj na tem in zdaj na unem kraju, ter kmete mamiti s svojimi praznimi obljubami, naj bi se raje s trdo in resno voljo v državnem zboru potegnili za to nujno potrebo, kakor pa da se prepirajo v zbornici za reči, za katere se naš revni kmet toliko zmeni, kakor za lanski sneg. Namesto da s Čehi obstruirajo, naj bi se raje oklenili vlade od katere edine imajo pričakovati pomoči za svoje rojake, oziroma volilce. Kdor trka, temu se odpre, ako že ne na prvi mah, konečno vendar enkrat.

Pripomnimo tukaj še tudi dejstvo, da se je za uravnavo Pesnice v štajerskem deželnem zboru potegnil poslanec gospod Jožef Ornig, ki ni izvoljen od kmečkih občin, temuč od trgovske zbornice. Ko bi bili takrat slovenski poslanci vzajemno podpirali ta predlog, gotovo bi se bilo dalo že davno nekaj v tej zadevi doseči. Tudi bivši državni poslanec gospod Franc Girstmayr je že ob različnih prilikah naglaševal potrebo reguliranja Pesnice. Ta moža toraj, katere so klerikalni kričači že tolikokrat na najnesramnejši način napadali ter ju kot največja in najnevarnejša sovražnika slovenskega kmeta razupili, ta moža sta v tej važni zadevi storila dosedaj več, kakor vsi oni poslanci, ki znajo na shodih res sladko govoriti, ob času zasedanja državnega zbora pa se po drugod potepajo, v najugodnejšem slučaju se v zbornici o jezikovnih uredbah prepirajo. — Kmetje, zapomnite si to!

Vojska med Rusi in Japonci.

Vest, da bi bil dobil vrhovni poveljnik ruske armade od carja povelje, se podati na jug ter rešiti Port Artur, ni resnična. Takšno povelje pa bi tudi naravnost nasprotovalo človeški pameti, kajti armada, ki bi hotela to povelje izpeljati, bila bi izgubljena.

Japonci imajo namreč ondi močne pozicije in so tudi v premoči, bil bi toraj vsak poskus pogubonosni za nasprotnika, ki bi nameraval tjekaj prodirati.

Dne 13. t. m. sta se spopadli sovražni armadi pri Wafankau — 50 kilometrov severno od Port Adams-a. Boj je bil dolgotrajen in grozovit. Japonci so naskakovali ruske utrdbe s tako pogumnostjo, da se jim poslednji konečno niso zamogli več z uspehom upirati in so toraj bili primorani se sovražnemu navalu umakniti. Dne 17. t. m. bila je tam zopet huda bitka, nedvomljivo dosedaj v tej vojski največja; bil je ljuti boj, kakoršen je mogoče le pri tako do skrajnosti besnih boriteljih, kakor sta ravno ta dva sovražnika. Rusov je padlo, kakor se poroča, okoli 10 tisoč mož, Japoncev pa baje polovico manje. Grozovito je podirala ruske vrste japonska artilerija, ki je s svojimi topovi od strani prišla rusko vojno vrsto. Njihove granate in šrapnele so grozovito mesarile in kar te niso dosegle, to so storile puške in bajoneti japonskih pešcev, ki so se borili kakor turški gra-ničarji.

Ob ednem se poroča, da se Japonci pomičejo naprej proti gorskemu prelazu Dalin. Utrjeno mesto Siu j a n, ki leži nekako v sredini med Fenghwangtschönom in Kaipingom, so Japonci dne 7. t. m. zavzeli in ako od ondot na zahod krenejo, tedaj zgubi ruska armada pod poveljem generala Stackelberga vsako zvezo z glavno Kuropatkinovo vojsko.

Mesto admirala M a k a r o v a, ki je našel smrt ob priliki potopa vojne ladje Petropawlovsk, je zavzel admiral S k r y d l o w. Došel je pretečeni teden v Wladiwostok. Ta poveljnik namerava se s portarturškim brodom združiti in tako s združenimi močmi se sovražnika na morju lotiti, kar pa obeta Rusom le malo uspeha.

Dve japonski transportni ladji so Rusi nedavno potopili. Japonski vojaki, ki so bili na teh ladjah, so raje prostovoljno smrt v morskih valovih storili, nego da bi se dali od Rusov ujeti. Sploh se Japonci ne boji smrti. Mati, oziroma žena mu pri odhodu na vojsko odločno zakrti, da najraje v boju pogine, ko da bi se na dom vrnil s poročilom sovražnikove zmage.

Obmorska trdnjava Port Artur se dosedaj Japoncem še ni dala zavzeti. Njena posadka šteje 33 tisoč mož, Japoncev, ki jo oblegajo, pa je 60 tisoč. Izguba te važne trdnjave bi bila za Ruse hud udarec. Težko, če se bode zamogla vzdržati, kajti zmanjkati zna posadki živeža, kojega od nobene strani ne more dobiti, ker je na okrog od sovražnika obkoljena, na suhem kakor tudi z morske strani.

V kratkem bomo, kakor se da sklepati, slišali o odločilnih bitkah, o katerih bomo natančneje poročali.

Spodnje-štajerske novice.

Razglas o spremembi popoldnevnih blagajniških ur pri c. kr. glavnih davkarijah in davkarijah na Štajerskem. C. kr. finančno ministerstvo je z odlokom od 7. maja 1904 šte. 18.464 porazumno s c. kr.

justičnim ministerstvom naredbo z dne 23. sušca 1898, drž. zak. II št. 65, s katero so se poslovne ure pri c. kr. davkarijah vredile, sledeče prenaradilo: Pri davkarijah, pri katerih je začetek popoldnevnega uravnanja določen na 2. uro popoldne, t. j. pri vseh glavnih davkarijah in davkarijah na Štajerskem, izjemno glavni davkariji v Gradcu in v Mariboru, se končajo blagajniška opravila ob delavnikih (izvzemši zadnji delavni dan v vsakem mesecu) ob 4 uri popoldne. Zadalj vsakega meseca popoldne se blagajniška opravila sploh ne izvršujejo. Ta odlok velja od 1. julija 1904. V Gradcu dne 6. junija 1904. Predsedništvo c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva.

Tatinska družba goljufov, obstoječa iz 7 let, ki je kradla in goljufovala razven po drugih krajih tudi na spodnjem Štajerskem, bila je pretečeni teden v Gradcu obsojena in sicer je bilo pripoznano tatinstvo in poostrene ječe Janezu Schaller 7 let, Jožefu M. hart 6 let, Henriku Maihart 5 in pol leta, Francu Salmhofer 5 let in Ani Schuster 1 in pol leta. Helena Salmhofer in Jožefa Resetrtsch bili sta s tatinstvom krivim spoznani ter kazni oproščeni.

Strele ubila je 8. t. m. v Veterniku pri Brezovici posestnika Franca Kostanjseka. Delal je s svojimi ženskami na polju, ko je prišla nevihta. Rane na njem ni bilo videti nobene, a v obrazu je bil čisto črn, ko ga je strela usmrtila. Ženske so bile samo omamljene.

Vojak utonil. Dne 18. t. m. je tukaj v Ptujem Dravi utonil vojak novinec tukajšnjega pijonirsk bataljona z imenom Čačič.

Zvit ptiček je bil Weissbacher, sluga tukajšnjega trgovca s železjem, gospoda M a k e s c h a; ukradel je svojemu gospodu tekom časa toliko blaga, da si bil lahko lastno štacuno uredil. Imel je dosti tatinstva, ki so skrivoma ukradeno blago od njega jemali in bodo sedaj z njim vred na odgovor poklicani.

Povoljen uspeh dosežejo svinjerejci, ako pustijo svoje svinje proti rudečici (Rotlauf) cepiti. Kdo to želi, se oglasi pri živinozdravniku, gosp. Kurzidimu. Bodo o tem pisali v prihodnji številki.

Smrt na železničnem tiru zadela je dne 7. t. zjutraj 62 letnega kočarja Anton Kolar-ja iz Ljubljane pri Celju. Našel ga je železnični čuvaj.

Toča letos grozno razsaja. Na mnogih krajih Štajerskega kakor tudi Koroškega je uničila poljske pridelke ter oklestila sadno drevje. Svetujemo toraj onim ljudem, ki imajo na skrbi streljanje ptic, da storé to pravočasno, ker po toči ni več zvonjenje brezuspešno, temuč tudi streljanje.

Požigalec. Ces. kr. okrajni sodniki v Ptujem izročili žandarji tesarskega mojstra Janeza Gaspariča iz Janžavesi, ki je skrajno sumljiv, da lansko leto požgal viničarsko kočo Francu Potrčiču iz Janževega brega. Zagovarjati se bode imel zaradi potepanja.

Iz ljubosumnosti je v Terdobvicah pri ponovni vasovanju ustrelil viničarski sin Janez Krajnc čarskega sina Martin Kolar-ja. Zadel ga je v prsi ter tako smrtno ranil.